

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
21.09.2023

Sak:

Foreløpig budsjettfordeling for 2024

Innstilling til vedtak:

1. *Fakultetsstyret slutter seg til forslag til fordeling av budsjetttramme på 511,064 mill. kr for 2024 (inkluderer estimert nettobidrag indirekte kostnader) slik det framgår av saksfremlegget og vedlegg.*
2. *Basistildelingen på samtlige enheter nedjusteres med 1,9 pst.*
3. *Fakultetsstyret ber dekanen følge opp enhetene for å sikre at det tas tilstrekkelige grep for å avstemme aktivitetsnivået med ramma for 2024.*

Innledning

Dekanen legger med dette frem forslag til foreløpig budsjettfordeling for 2024. Forslaget er satt opp med utgangspunkt i fakultetets budsjettfordelingsmodell, vedtatt av fakultetsstyret i møte 26. oktober 2018¹. I tillegg er det tatt høyde for føringer og vedtak fra universitets- og fakultetsstyret. Forslag til statsbudsjettet for 2024 blir lagt frem for Stortinget 6. oktober. Universitetsstyret vil i etterkant legge frem sitt endelige forslag til budsjett. Det vil kunne komme endringer i budsjettrammen til fakultetet, og fakultetsstyret vil bli forelagt et endelig forslag til budsjett for 2024 i desember-møtet.

De økonomiske rammebetingelsene til fakultetet har de senere årene blitt sterkt redusert. Fra 2015 har fakultetene ved UiT blitt påført en rekke kutt i bevilgningene, dels som følge av kutt i rammen til UiT som er viderefordelt på enhetene, og dels som følge av interne tiltak og omprioriteringer UiT selv har iverksatt. Det akkumulerte rammekuttet fakultetet har fått i perioden 2015-2023 utgjør ca. 79 mill. kr. Inkludert nye kutt i rammetildelingen for 2024 er det akkumulerte kuttet nå på ca. 92 mill. kr. Fakultetsstyret har tidligere i stor grad prøvd å skjerme enhetene for de ulike kuttene fakultetet har fått, men har de tre foregående budsjettildelingene sett seg nødt til å redusere tildelingene til enhetene. Styret har vært tydelig på at enhetene må gjøre prioriteringer for å styre mot budsjettbalanse.

Fakultetsstyret har hatt mål om at enhetene skal kunne jobbe langsiktig innenfor forutsigbare rammer. Av den grunn har det hatt et betydelig fokus på langsiktige bemanningsplaner, koblet opp

¹ ePhorte 2018/1376-2 Ny intern budsjettfordelingsmodell for HSL-fakultetet (S36/18)

mot kjerneaktiviteten på enhetene (eksempelvis studieprogramporteføljen og FoU-terminer). En har i dette arbeidet sett at det aktivitetsnivået vi har hatt de siste årene, ikke lengre samsvarer med de økonomiske rammene fakultetet samlet må forholde seg til. Dekanen anser den økonomiske situasjonen til fakultetet å være svært krevende forut for budsjettildelingen for 2024. Dette er også situasjonen ved de fleste fakultetene ved UiT. Samtidig forventes det fra departementshold i økende grad at en finansierer nye satsinger/studieplasser gjennom interne omprioriteringer ved institusjonene. Det har gitt et økt trykk på at en må vurdere omfordelinger mellom enhetene internt på UiT. Når en i tillegg legger til grunn de fremtidssignaler som er gitt i forbindelse med de siste års statsbudsjett, er det tydelig at fakultetet må planlegge ut fra en ny økonomisk virkelighet.

Tidligere års rammereduksjoner har ved fakultetet enten vært behandlet som målrettede kutt på fakultetsnivå, eller som generelle prosentvise kutt på enhetsnivå. I tillegg har en benyttet tidligere års avsetninger for å dempe effekten av noen av kuttene. For å vedta et budsjett i balanse for 2024 må fakultetsstyret igjen ta stilling til hvor en kan ta ut de nye rammekuttene. Fakultetsstyret var i forbindelse med budsjettfordelingen for 2023 tydelige på at de ønsker å unngå generelle prosentvise kutt på fakultets- og enhetsnivå. Dekanen har lagt dette til grunn i utarbeidelsen av budsjettforslaget, men vurderer det slik at en heller ikke for 2024-tildelingen klarer å unngå et generelt prosentkutt på enhetene. Begrunnelsen for dette ligger blant annet i at målrettede kutt mot enhetene på fakultetet bør avvente til studieporteføljegjennomgangen er gjennomført og til ny budsjettfordelingsmodell for UiT er klar – fra budsjettåret 2025. De områdene hvor det etter dekanens vurdering kan foretas målrettede kutt i 2024 ligger på fakultetsnivået, enten ved å redusere/stoppe planlagt aktivitet eller ved at tiltak settes på vent. Dekanen foreslår i denne saken at rammekuttene for 2024 fordeles som en kombinasjon av målrettede kutt på fakultetsnivå og som generelle prosentvise kutt på fakultets- og enhetsnivå. Etter studieporteføljegjennomgangen og når ny budsjettfordelingsmodell for UiT er klar, bør det etter dekanens vurdering settes i gang et arbeid som ser på eventuelle muligheter for omdisponeringer av budsjetttrammer mellom enhetene på fakultetet. Et slikt arbeid bør skje i tilknytning til prosessen med utvikling av ny budsjettfordelingsmodell for fakultetet.

Det videre saksframlegget er disponert slik:

- Tildelt budsjett HSL-fakultetet
- Forslag til fordeling
- Oppsummering

Tildelt budsjett HSL-fakultetet

HSL-fakultetet har gjennom universitetsstyresak *Foreløpig fordeling av budsjett for 2024*² fått tildelt en samlet bevilgning for budsjettåret 2024 på 487,064 mill. kr. Dette er en økning på 1,4 pst. fra 2023. I den totale tildelingen ligger det til grunn en basistildeling (generell og spesiell basis), og en resultattildeling (åpen og lukket ramme). Disse tildelingene vil bli nærmere beskrevet under i hvert sitt avsnitt. Universitetsstyret vil behandle et endelig forslag til budsjett for 2024 i november 2023, etter at forslag til statsbudsjettet er lagt frem for Stortinget. Dette kan resultere i endring i tildelt ramme til fakultetet.

Basistildelingen til HSL-fakultetet

Basisbevilgningen er en del av grunnfinansieringen av driften ved enhetene, og deles inn i generell og spesiell basis.

² ePhorte 2021/4386 *Foreløpig fordeling av budsjett for 2024* (S18/23)

Generell basis

Basistildelingen skal sikre fakultetene en langsiktig og stabil finansiering, samt ivareta særtrekk ved fakultetene og historiske prioriteringer. Dette innebærer at midlene ikke er direkte resultatstyrt, men er fastsatt på bakgrunn av særskilte prioriteringer som er gjort over tid for de ulike fakultetene. Ved fastsetting av generell basis tas det utgangspunkt i basistildelingen fra året før, så hensyntas lønns- og prisstigning, nye fag/tiltak og vedtatte prioriteringer som er av permanent karakter.

Basisbevilgningen til HSL-fakultet for 2024 oppsummeres på følgende måte (tall i hele tusen kr):

	2024	2023³
Generell basis foregående år	312 570	312 644
Revidert nasjonalbudsjett 2023 lønns- og prisvekst	6 566	
Lønns- og priskompensasjon	10 851	9 379
Studieplassendringer	381	3 173
Lektor 8-13 (ILP)		738
Barnehagelærer (ILP)		1 476
Barnevernfaglig masterutdanning	381	738
Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse		221
Nye fag/tiltak	- 1 454	-2 590
Besparelse etter ny premiemodell pensjon		540
Fordeling erfaringsbasert master i øk. og ledelse mellom BFE og HSL		1 693
Omfordeling mellom HSL og UMAK for musikk og drama		-1 000
Gammel internhusleie 90% av kostnad trekkes ut fra basis		-42 791
Ny internhusleie med nytt nullpunkt 85% av kostnad		39 716
Overføring av ansatt HSL – ITA		-748
Overføring av historiske rekrutteringsstillinger til poolen	-1 454	
Øvrige reduksjoner /reduert bevilgning	-12 976	-10 037
Inndekning satsinger		-3 832
Endrede reisevaner		-4 090
Studieavgift utenfor EØS	-4 229	-2 115
Utfasing utdanningsløftet 2020	-1 907	
Øvrig reduksjoner i bevilgning	-6 840	
Sum generell basis 2024	315 938	312 570

Tilleggsbevilgning i Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2023

I RNB 2023 fikk UiT en tilleggsbevilgning som følge av ekstraordinær lønns- og prisjustering. Den ekstraordinære lønns- og prisjusteringen er basert på økningen i anslagene for lønns- og prisveksten for 2023. Satsen ble oppjustert fra 3 pst. i statsbudsjett til 5,1 pst. i RNB. Justert for lønns- og prisvekst i 2024 utgjør dette kr 79,209 mill. kr i tilleggsbevilgning for UiT, hvorav 6,566 mil.kr har blitt tildelt til HSL-fakultet.

³ Alle 2023-tall er i hht revidert budsjettfordeling

Kompensasjon for lønns- og prisstigning

UiT har lagt inn en lønns- og prisvekst på 3,4 pst. basert på offentlige prognoser for 2024. Dekanen foreslår at HSL-fakultetet legger seg på samme nivå som UiT.

Studieplassendringer

Fakultetet har fått tildelt 0,381 mill. kr i 2024 i studieplassendringer til barnevernsfaglig masterutdanning. Tabellen under viser studieplassendringer tildelt i generell og spesiell basis:

	Startdato	År	Ant. plasser	Kategori		Vår 2024	2024
Barnevernsfaglig masterutdanning (IBS)	H2022	2	10	D	Generell basis	381 375	381 375
					Spesiell basis	127 125	127 125
					Sum		508 500

Tildelingen til barnevernsfaglig masterutdanning er en ordinær tildeling og fordeles i henhold til fakultetets budsjettfordelingsmodell.

Fakultetet fikk tildelt ekstra studieplasser gjennom revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2020, også kalt utdanningsløftet eller “koronastudieplasser”, innen følgende programmer: master lektor trinn 8-13; bachelor barnehagelærer (samlingsbasert) og erfaringsbasert master i økonomi og ledelse. Disse vil bli nå bli utfaset over de neste årene. Dette er nærmere omtalt nedenfor i avsnittet *Utfasing utdanningsløftet 2020*.

Nye fag/tiltak

Rektor har i sin vurdering av foreløpig budsjettfordeling for 2024 foreslått prioritering av omstilling, økning av eksterntfinansiering og inndekning av prosjekter med egenfinansiering fremfor utvikling av nye tiltak.

Overføring av historiske rekrutteringsstillinger til poolen

Øremerkingen av fakultetets egenfinansierte historiske rekrutteringsstillinger ble av universitetsstyret den 28.01.2021 vedtatt overført til fellespoolen etter hvert som de inngåtte finansieringsperiodene utløper. Fakultetet har to historiske stillinger med finansieringsslutt i 2024 som er inndratt etter dette vedtaket, og trekket for 2024 er på totalt 1,454 mill. kr. Se også avsnittet *Historiske rekrutteringsstillinger* lenger ned i saken.

Øvrige reduksjoner / redusert bevilgning

Basisbevilgningen i 2024 til HSL-fakultetet er redusert med 12,976 mill. kr og gjelder studieavgift utenfor EØS, utfasing av utdanningsløftet (“koronastudieplasser”) og øvrige reduksjoner.

Studieavgift utenfor EØS

Lov LOV-2023-06-16-65 om endringer i universitets- og høyskoleloven (egenbetaling for studenter fra land utenfor EØS og Sveits) fra og med høstsemesteret 2023 har ført til betydelig reduksjon i basisbevilgningen både i 2023 og i 2024. Fordelingsnøkkelen vedtatt av Universitetsledelsen i februar 2023 tar utgangspunkt i antall internasjonale studenter, fratrukket andelen av studenter som kommer på utveksling innenfor avtaler med norske institusjoner. Studieavgift for høst 2023 og høst 2024 er beregnet ut ifra finansieringskategorier samt påslag for administrasjonsgebyr. Vedtatt reduksjon i budsjettet til HSL-fakultet for 2023 var på 2,115 mill. kr, og er på 4,229 mill. kr i 2024 - dvs. et samlet kutt i basisbudsjettet på 6,344 mill. kr. Dette utgjør ca. 40 % av UiTs kutt.

Det er lagt til grunn at utenlandske studenter i gjennomsnitt tar en toårig utdanning. Reduksjon i tildelingen blir derfor trappet opp over to år etter som det blir tatt opp et nytt kull som betaler studieavgift. For 2025 vil kuttet være halvårsvirkning. Det samlede kuttet for HSL for 2023 til og med 2025 er beregnet til 8,459 mill. kr. Egenbetalingen fra utenlandske studenter tatt opp høsten 2023 gir en inntekt på kr 1,289 mill. kr.

Utfasing utdanningsløftet ("koronastudieplasser")

I statsbudsjettet 2023 besluttet regjeringen at studieplassene som ble tildelt i RNB 2020, kalt utdanningsløftet, skal utfases. Regjeringen legger til grunn at midler skal trekkes ut etter hvert som studentene tatt opp i 2020, 2021 og 2022 fullfører sine utdanninger. Det forventes at kullet som startet opp høst 2020, med fireårig finansiering, skal utfases med halvårsvirkning for 2024. For HSL-fakultetet utgjør det 30 studieplasser og er beregnet til 1,907 mill. kr. Det er studieplasser knyttet til barnehagelærer og erfaringsbasert master i økonomi og ledelse.

Nedtrappingen de neste årene er beregnet til (ut fra 2023-priser):

Lektor 8-13 (ILP)	kr 4,4 mill. over perioden 2025-2028
Barnehagelærer (ILP)	kr 7,1 mill. over perioden 2024-2027
Erfaringsbasert master i økonomi og ledelse (ISV)	kr 1,9 mill. over perioden 2024-2027

Øvrige reduksjoner i bevilgning

Den nye regjeringen har fra 2023 fjernet avbyråkratiserings- og effektiviseringskuttet som ble innført i 2015. Dette kuttet utgjorde mellom 2-3 mill. kr hvert år for HSL-fakultetet. I perioden 2015-2022 utgjorde kuttet til sammen 20,6 mill. kr i redusert bevilgning til fakultetet. ABE-reformen var et rent rammekutt som i grunnlaget for kutt ikke differensierte mellom administrasjon og faglig aktivitet.

I statsbudsjettet for 2023 ble det innarbeidet et nytt kutt som er kalt «Inndekning satsinger». Det er omtrent på samme størrelse som ABE-kuttet tidligere år. I UiTs budsjettfordeling er det innarbeidet et estimert forventet kutt som er fordelt etter samme nøkkel som ble brukt på ABE-kuttene. For HSL utgjør dette kuttet 6,840 mill. kr i 2024. Som nevnt innledningsvis ønsker dekanen å unngå generelle prosentvise kutt på fakultets- og enhetsnivå, men for å legge frem en budsjettfordeling for 2024 i balanse, er det nødvendig med noen generelle kutt i år. Øvrige reduksjoner er fordelt ned på samtlige enheter på fakultetet (inkludert administrasjonen).

Spesiell basis

Spesiell basis er tildeling til tiltak som ikke er av permanent karakter. De har ikke varig virkning, og skal ha en kjent tidshorisont. Startbevilgning til nye studieplasser er en type tiltak som inngår i spesiell basis. Spesiell basis til HSL-fakultetet for 2024 oppsummeres på følgende måte (tall i hele tusen):

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Spesiell basis	1 727	247
Startbevilgning barnevernfaglig masterutdanning (IBS)	127	247
Ekstra stilling øremerket samisk i lærerutdanningene (ISK)	800	
Videreutvikling av norskopplæring for internasjonale ansatte og studenter (ISK)	800	

Ettersom det ikke tildeles studiepoengmidler fra departementet før etter to år, gis det startbevilgning til oppbygging av vedtatte studietilbud. Dette gjøres ved at hele bevilgningen fra departementet videreføres direkte til fakultetet over spesiell basis de to første årene. Etter disse to årene mottar studietilbudet resultatfinansiering, og tildelingen over spesiell basis fases ut. I UiTs budsjettfordeling for 2024 er det lagt inn startbevilgning for barnevernfaglig masterutdanning. Midlene fordeles etter budsjettfordelingsmodellen, hvor 75 pst. videreføres til IBS.

Tidligere i vår fremmet fakultetet budsjettinnspill til to nye tiltak for 2024 (FS 10/23):

- Ekstra stilling øremerket samisk i lærerutdanning
- Videreutvikling av norskopplæring for internasjonale ansatte og studenter

For 2024 har fakultetet fått tildelt 0,8 mill. kr for hvert av tiltakene over spesiell basis. Dette tildeles ISK som spesiell basis for 2024.

Resultattildelingen 2024

Resultattildelingen til HSL-fakultetet for 2024 oppsummeres på følgende måte (tall i hele tusen):

	2024	2023
Resultatfinansiering åpen ramme	150 111	151 419
Studiepoeng	112 077	117 873
Kandidater	29 622	24 412
Utvexling	2 995	1 603
Doktorgrad	5 417	7 531
Resultatfinansiering lukket ramme	19 287	17 622
Publiseringspoeng	8 867	7 770
EU-midler	4 160	2 513
NFR-midler	3 297	2 683
Øvrig BOA	2 963	4 655
Sum resultatfinansiering	169 398	169 040

Resultatbasert tildeling åpen ramme har en nedgang på 1,3 mill. kr i 2023. Dette skyldes i hovedsak nedgang i studiepoengproduksjon og doktorgrader.

Resultatbasert tildeling lukket ramme har en nominell økning på 9,4 pst. som utgjør 1,66 mill. kr. Realveksten er på 6 pst. Vi har en nedgang i resultatparameter øvrig BOA.

Studiepoengmidler utgjør omtrent 66 pst. av den samlede resultatbevilgningen og kandidatmidler utgjør 17 pst. Den klart største delen av resultatbevilgningen kommer med andre ord fra utdanningssiden.

Forslag til fordeling

Samlet bevilgning til fordeling

Tildeling fra UiT

Oppsummert har HSL-fakultetet i 2024 fått tildelt en samlet ramme på totalt 487,064 mill. kr. Dette utgjør en økning på om lag 6,69 mill. kr i forhold til samlet ramme for 2023.

(Tall i hele tusen)	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>
Generell basis	318 199	308 877	312 570	315 938
Saldering av ramme (engangskutt)			-1 482	
Spesiell basis	2 911	2 389	247	1 727
Resultatfinansiering	154 154	161 409	169 040	169 398
Budsjettramme	475 265	472 675	480 374	487 064

Nettobidrag indirekte kostnader

HSL-fakultetet har som en del av inntektsgrunnlaget stipulert netto indirekte kostnader fra eksterne prosjekter som har blitt lagt inn som en inntekt i fakultetets budsjett, dette gjøres også for 2024. Nettobidragsinntektene kommer fra de eksterne prosjektene og skal dekke kostnader til blant annet administrasjon, kontor, rekvisita, datautstyr og annen infrastruktur. Størrelsen på summen fakultetet får inn varierer og avhenger av flere forhold, blant annet antall prosjekter, prosjektenes omfang og grad av egenfinansiering.

Oversikt over nettobidraget:

	2020	2021	2022	2023
Estimert nettobidrag	16,00 mill. kr	17,65 mill. kr	19,00 mill. kr	23,00 mill. kr

I beregningene over er det sentrale dekningsbidraget på 3,5 pst. årlig trukket ut. Dette går til UiT sentralt og skal dekke kostnader til fellesadministrative tjenester, IT-tjenester og bibliotekttjenester. Beløpet for 2023 utgjorde 3,953 mill. kr.

Overgangen til nytt økonomisystem fra og med 2022 har gjort det vanskeligere å beregne netto indirekte kostnader. I det nye systemet har vi ikke mulighet til enkelt å skille mellom nettobidrag lønn og nettobidrag indirekte kostnader. Systemutfordringer knyttet til den eksternt finansierte delen har dessuten ført til en del nødvendig opprydding i regnskapet i 2023. Dette gjør at det er knyttet en del usikkerhet til nettobidraget. Per juli 2023 utgjør nettobidraget 13,8 mill. kr. Vi forventer omtrent samme aktivitetsnivå for siste halvdel av året og nettobidraget forventes derfor å bli som estimert for 2023.

Ut ifra historiske tall, erfaring og forventning til den eksternt finansierte aktiviteten fremover, samtidig som vi ivaretar forsiktighetsprinsippet, anslår dekanen nettobidrag indirekte kostnader til å bli 24 mill. kr for 2024.

Total ramme til fordeling vil da være 511,064 mill. kr. Rammen for 2024 fremkommer slik (tall i hele tusen):

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Budsjettramme UITs budsjettfordeling	487 064	480 374
+ Estimert nettobidrag indirekte kostnader	24 000	23 000
Sum bevilgning til fordeling	511 064	503 374

Bevilgning til enhetene

Basert på fakultetets budsjettfordelingsmodell og følgende justeringer, legger dekanen frem forslag til bevilgning til enhetene for 2024.

Justering av basis

På bakgrunn av føringer fra universitetsstyret og den generelle økonomiske situasjonen til fakultetet, anbefaler dekanen at årets budsjett fordeles innenfor den tildelte rammen (inkludert nettobidrag indirekte kostnader). For budsjettåret 2022 ble det gjort en nedjustering i basis på 4 pst. på samtlige enheter for å holde oss innenfor tildelt ramme. Dekanen foreslår at fjorårets nedjustering permanentiseres med bakgrunn i den økonomiske situasjonen. For å få til en fordeling innenfor tildelt ramme ser dekanen det som nødvendig å foreslå en rammereduksjon for enhetene også for 2024. Det foreslås en nedjustering av basis på samtlige enheter med 1,9 pst. Basisendringene er lagt inn under spesiell basis – midlertidige kutt for 2024. Dekanen anbefaler at en i arbeidet med ny intern budsjettfordelingsmodell kommer med forslag til justert basisfordeling mellom enhetene som samlet er innenfor påregnelig totalramme for fakultetet.

Bortfall av gaveforsterkningsordning

Stortinget vedtok i 2020 at ordningen rundt gaveforsterkning skulle avsluttes. Gaveforsterkningsordningen har vært en sentral kilde til medfinansiering av enkelte prosjekter ved HSL-fakultetet. Dette ble også omtalt i fjorårets budsjettfordelingssak. 2024 er siste året for det siste prosjektet som ble rammet av bortfallet. Instituttet dekker 1/3 av de manglende inntektene, mens fakultetet skal dekke 2/3. For 2024 utgjør dette 0,234 mill. kr for prosjektet Urbtrans som ligger under AHR. Dette legges til under spesiell basis. Instituttet må selv dekke resterende innenfor sine egne rammer.

	År	2024
Urbtrans	AHR	117
	HSL	234
Dekkes av fakultetet		234

Endring basis SKK

I forbindelse med utløp av åremålet til tidligere instituttleder ved SKK har fakultetet forpliktelser knyttet til en faglig stilling som tidligere ikke er inkludert i rammetildelingen. Den faglige stillingen er per nå organisatorisk tilknyttet SKK. Dekanen foreslår at SKK får videreført midler under spesiell basis på 1,168 mill. kr til dekning av lønn, sosiale kostnader og ekstra driftskostnader for 2024. Tildelingen i spesiell basis ansees ikke som permanent, denne vil bli årlig vurdert, og vil spesielt være tilknyttet denne faglige stillingen.

Endring basis Sesam (GENI)

UiT har siden 2015 tilbudt fellesgradsprogrammet Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Areas (GENI) i partnerskap med University of Saskatchewan (USask), Canada.

Programmet eies av Sesam, men ved UiT bidrar også ISV og Jurfak med hvert sitt obligatoriske emne i graden. Programmet ble først etablert som en pilot i 2015, deretter ble det tatt opp to nye kull i 2016 og 2017, før man i 2018 gjennomførte en grundig evaluering av programmet, reviderte studieplanen og søkte om ny godkjenning og videreføring⁴. Begge partnerinstitusjonene godkjente at det skulle tas opp et nytt kull i 2019. Høsten 2021 ble det sjette kullet tatt opp på GENI. GENI har tidligere fått strategiske tildelinger på 1,4 mill. kr årlig, men denne finansieringen gikk ut i 2021. For budsjettåret 2023 satte fakultetet av 1,185 mill. kr for å videreføre GENI. Beløpet som settes av for 2024 lønns- og prisjusteres. Dekanen foreslår å sette av 1,225 mill. kr til GENI under spesiell basis i 2024. En eventuell permanentisering av GENI vil adresseres i forbindelse med den kommende porteføljegjennomgangen ved UiT.

Bevilgning til felleskostnader

Under felleskostnader inngår lønn til institutt- og fakultetsadministrasjonen, felles drifts- og infrastrukturkostnader ved fakultet, internhusleie og driftstilskudd til Studentutvalget.

Dekanen har følgende forslag til bevilgning til felleskostnader for 2024 (tall i hele tusen):

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Forslag til bevilgning felleskostnader	122 206	118 473
Institutt- og fakultetsadministrasjonen – lønn	64 191	61 500
Felles drift/infrastruktur	9 545 ⁵	9 930 ⁶
Internhusleie	48 210	46 843
Driftstilskudd Studentutvalget HSL	260	200

Institutt- og fakultetsadministrasjon - lønn

Med unntak av eksternt finansierte stillinger blir budsjettet til administrasjonen på fakultetet tildelt som basisbevilgning. De fleste teknisk-/administrative stillinger (med unntak av institutt-, senter-, fagseksjons- og studielederstillinger) budsjetteres på fellespost på fakultetet. Det gjelder også stillinger som organisatorisk befinner seg på instituttene. Deler av de teknisk-/administrative stillingene på AHR (Registreringssentralen for historiske data (RHD)) og ISK (Divvun) er på bakgrunn av tidligere vedtak overført i tildelingen til de respektive enhetene.

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2023 foreslo dekanen en justert budsjetttramme for administrasjonen. Denne rammen tok utgangspunkt i en reduksjon sett opp mot bemanningsplanen som ble satt av universitetsdirektøren i 2019, men også hensyntatt endringer som har kommet i form av økt aktivitet og nye oppgaver ved fakultetet.

Den vedtatte bemanningsplanen fra 2019 utgjorde 86 stillinger. En administrativ stilling ved Barentsinstituttet inngår ikke i denne bemanningsplanen, men lønnes direkte ved BAI. Vi foreslår å overføre også denne stillingen med lønnsmidler til bemanningsplanen på fakultetet slik at vi får en lik behandling av de administrative stillingene. Dette gir en økning av posten på 0,6 mill. kr (og en tilsvarende reduksjon av basisbudsjettet ved BAI). Fakultetsledelsen er ikke en del av bemanningsplanen, men dekkes over samme budsjettpost og må inkluderes i det vi setter av til institutt- og fakultetsadministrasjonen. For 2024 har vi dessuten lønns- og prisjustert rammen. Ut

⁴ ePhorte 2016/8950-9 Vedtak om videreføring av Geni – Joint Master's Degree in Governance and Entrepreneurship in Northern and Indigenous Areas

⁵ inkl. datautstyr kr 300 000 overført fra posten vitenskapelig utstyr

⁶ inkludert driftsmidler forskerutdanning kr 390 000, som er overført fra strategiske midler til driftsposten

fra dette foreslår dekanen totalt å sette av 64,191 mill. kr i lønnsmidler til institutt-/og fakultetsadministrasjonen.

Fellesutgifter drift/infrastruktur

I fellesutgifter på fakultetet er generelle infrastrukturkostnader og fellesutgifter som er vanskelig eller uhensiktsmessig å fordele på instituttene, samt drift av den felles fakultetsadministrasjonen.

På bakgrunn av tidligere års regnskap og ved å stramme inn på enkelte kostnader i et år med vanskelig økonomi (f.eks. utstyr og inventar), mener dekanen at det vil være rom for å redusere posten med 1 mill. kr for 2024. Dette gir en ramme på 9,545 mill. kr. Det legges til grunn at posten justeres opp igjen fra og med 2025-budsjettet.

Internhusleie

Husleiekompensasjon er lagt inn i basisbevilgningen til fakultetene/enhetene med 85 pst. av beregnede husleiekostnader ut fra arealene enhetene disponerer. Det betyr at HSL-fakultetet selv må dekke inn resterende 15 pst. I 2022 var det en større gjennomgang av hvilke arealer som tilhører de enkelte fakultetene. Ved økte arealbehov framover må fakultetet selv bære kostnadene. Dersom fakultetet kan frigi arealer til andre formål ved UiT, kan dette tilsvarende frigi budsjettmidler.

Internhusleien for 2023 var på 46,843 mill. kr. Husleien for 2024 er beregnet til 48,210 mill. kr - hvorav tildelt bevilgning dekker 39,817 mill. kr. I henhold til budsjettfordelingsmodellen settes det av midler til full dekning av husleiekostnadene.

Driftsmidler til studentutvalget (SU) ved HSL-fakultetet

Driftstilskudd til SU har ligget på 200 000 kr de senere årene. I tilskuddet er det inkludert honorar til de fem medlemmene av arbeidsutvalget. Universitetsdirektøren har i brev av 15.08.2023 fastsatt honoraret til kr 18 000 per medlem per semester. Dette er en økning fra kr 12 500 per semester til og med våren 2022 og 16 000 kr per semester fra høsten 2023. Dette innebærer en økning på totalt 55 000 kr per år. Honorarkostnadene vil i 2024 alene utgjøre 196 000 kr (inkl. AGA).

For å ta høyde for de økte honorarkostnadene samt en generell prisvekst foreslås det å øke tilskuddet til 260 000 kr for budsjettåret 2024.

SU har i tillegg anledning til å søke Studentparlamentet om tilskudd fra semesteravgiften til faglige/sosiale arrangementer for studenter.

Strategiske poster

Dekanen har følgende forslag til bevilgning til strategiske poster for 2024 (tall i hele tusen)

2023

	2024	11 969
Forslag til bevilgning strategiske poster	6 875	
Forsknings- og formidlingsfond	0	1 968
Utdanningsfond	0	435
Dekanmidler	250	250
Vitenskapelig utstyr	600	1 000
Overgangsstipend/Utenlandsstipend	1 450	1 600
Strategiske stillinger etter felles lønnsbudsjett	500	1 000
Historiske rekrutteringsstillinger	3 375	4 216
Egenandeler strategiske fond	0	800
Utenlandsopphold FoU termin	700	700

Strategiske fond ved HSL-fakultetet

HSL-fakultetet har to strategiske fond som det settes av midler til; et forsknings- og formidlingsfond og et utdanningsfond. Fondene skal støtte opp om fakultetets årsplaner/ strategiske langtidspaner. Det er dekanatet som prioriterer bruken av midlene.

HSL-fakultetets vedtatte budsjettfordelingsmodell legger føringer for hvordan tildelingen til fondene beregnes. I tråd med modellen settes 25 pst. av resultatmidlene for publiseringspoeng av til forsknings- og formidlingsfondet. Dette utgjør ei tildeling på kr 2,253 mill. kr i 2024.

Videre går 5 pst. av resultatmidler knyttet til kandidatproduksjon inn i utdanningsfondet. I tillegg går resultatmidler for utvekslingsstudenter som ikke kan knyttes til et bestemt institutt/senter ved fakultetet inn her. Dette utgjør en samlet tildeling på kr 2,216 mill. kr i 2024.

Forsknings- og formidlingsfondet har så langt i 2023 vært benyttet til delvis egenfinansiering av AcqVa Aurora-senteret, tiltak for økt søkning av midler fra eksterne og støtte til å arrangere internasjonale symposier. Per i dag står det igjen en saldo på ca. 1,2 mill. kr.

Utdanningsfondet har per i dag en gjenstående saldo på ca. 4,1 mill. kr. Det har vært satt av midler til bl.a. samkjøring av fagmiljøene i lektorutdanninga (utsatt oppstart på grunn av koronapandemien), samarbeidsprosjekt mellom ISV og AHR for utvikling av utdanningskvalitet og det fysiske læringsmiljøet (Arena for læring) (utsatt oppstart grunnet endrede prioriteringer hos Avdeling for bygg og eiendom) og utvikling av fleksible lærerutdanninger (som etter hvert har fått annen finansering).

Til sammen har fondene en samlet akkumulert saldo på over 5 mill. kr. Noe av dette er bundet opp, men det er også frie avsetninger knyttet til fondene, som gir tilstrekkelig rom for nye tiltak også i 2024. I en situasjon der det er behov for å gjøre store innsparinger for å komme i budsjettbalanse, kan en mulighet være å sette tildeling til fondene på pause i 2024. Dette vil gi en innsparing på nesten 4,469 mill. kr. Dekanen foreslår med utgangspunkt i en presset økonomisk situasjon at det ikke settes av friske midler til fondene for 2024. Strategiske fond på fakultetsnivået forutsettes videreført i ny intern budsjettfordelingsmodell ved fakultetet.

Dekanmidler til fordeling

Ved budsjettfordelingen for 2019 ble det vedtatt å sette av en årlig post på budsjettet som lyses ut til mindre tiltak, og som dekanen får fullmakt til å fordele på grunnlag av innkomne søknader. Det har vært satt av et årlig beløp på kr 250 000. Ordningen ble innført blant annet for å unngå mange enkelt søknader som dekanen måtte ta stilling til i løpet av året, samtidig som det ble åpnet opp for

søknader som ikke faller innenfor målgruppen til andre utlysninger. Det har vært god søknad til disse midlene, og selv om det avsatte beløpet er beskjedent, er det av betydning for de som ellers ikke har noen muligheter til finansiering av mindre tiltak. Dekanen foreslår derfor å videreføre ordningen og sette av tilsvarende beløp for 2024.

Vitenskapelig utstyr

Det settes årlig av midler til vitenskapelig utstyr over strategiske fond ved universitetet. Til og med 2019 ble en andel av disse satt av til nøkkelfordeling mellom enhetene. Tildelingen til HSL-fakultetet varierte mellom 1 mill. og 3 mill. kr. I 2019 kom det nye retningslinjer for fordeling av strategiske fond, og det settes ikke lenger av midler til nøkkelfordeling. Potten blir i sin helhet fordelt på bakgrunn av søknader – der minimumsramma for omsøkt investeringsobjekt er på 1,5 mill. kr, og det stilles krav til 50 pst. egenfinansiering. I tillegg må søknaden kunne sannsynliggjøre at infrastrukturen vil styrke fagmiljøets evne til å vinne frem i konkurranser om ekstern finansiering og at det er et potensiale for bruk utover egne prosjekter. I praksis favoriserer dette de utstyrstunge fakultetene, og det er sjelden HSL-fakultetet har enkeltstående utstyrsbehov av denne størrelsesorden. Imidlertid har arkeologilaben ved AHR og medieproduksjon ved IRN løpende behov for drift/utskiftninger av utstyrsparken. Det samme har fakultetets medialab hatt. Medialaben er omorganisert, og hovedaktiviteten flytte over til UiTs sentrale IT-avdeling, men det gjenstår fortsatt noen behov ved visuell antropologi ved ISV som tidligere ble ivarettatt av medialaben

Dersom det fortsatt skal settes av egen pott til disse formålene, må det prioriteres innen fakultetets ordinære rammer.

I tillegg har det vært satt av midler til datautstyr som ikke dekkes over ITAs fellesordning. Dekanen foreslår at dette innarbeides i post for felles drift/infrastruktur og tas ut som en øremerket tildeling over vitenskapelig utstyr.

I forbindelse med budsjettfordelingen har vi bedt om innspill fra AHR (arkeologilaben), ISV (visuell antropologi) og IRN (medieproduksjon). Dekanen foreslår at det settes av slike midler til vitenskapelig utstyr for 2024:

Forslag til fordeling (tall i hele tusen):	Forslag 2024	Søknadssum 2024	Tildeling 2023
Arkeologi/RHD	450	1 383	530
Visuell antropologi, ISV	100	105	40
Medieproduksjon, IRN	50	46	130
Felles infrastruktur - datautstyr		300	300
Sum	600	1 834	1 000

Søknaden fra arkeologi/RHD gjelder nødvendige driftskostnader i tillegg til nyinvesteringer. Det har vært satt av rammer de senere årene som også har gitt rom for investeringer. Dekanen mener derfor at det for 2024 vil være forsvarlig å redusere tildelingen selv om dette gir mindre rom for nyinvesteringer.

Egenandeler strategisk forskningsbevilgning

HSL-fakultetet har forpliktelser knyttet til tildelinger fra UiTs Fond for strategisk utvikling. For noen av tildelingene er det knyttet krav om en andel egenfinansiering. I 2022 ble det satt av 0,5 mill. kr til egenandeler fra fakultetets side til strategiske tiltak, og for 2023 kr 0,8 mill. Så langt kjenner ikke fakultetet til nye konkrete forpliktelser, og dekanen ønsker i minst mulig grad å gå inn

med friske midler til strategiske tiltak, men heller i form av eksisterende ressurser. Dekanen foreslår å ikke øremerke midler til formålet i 2024. Dersom det blir behov, foreslås dette vurdert innenfor fakultetets strategiske fond.

Utenlandsopphold ved FoU-termin

Fakultetsstyret innvilger FOU-terminer på bakgrunn av gjeldende ordning og søknader, og i den forbindelse blir det også innvilget støtte for dem som skal ha utenlandsopphold. Det er innvilget utenlandsopphold i tilknytning til forskningstermin for 1,1 mill. kr for 2024, jf. sak FS 19/23. Mange av disse avsluttes ved årsskiftet eller løper inn i 2025. Det betyr utsettelse av kostnader, som gjør at det kan settes av et mindre beløp i 2024. Dekanen foreslår derfor å sette av 0,7 mill. kr til formålet i 2024.

Oppsummering

Dekanen har med denne saken lagt frem forslag til en foreløpig budsjettfordeling for 2024 som er i balanse og innenfor gitte budsjettrammer. HSL-fakultetet har for 2024 fått ytterligere kutt i årets tildeling fra UiT, noe som fører til at dekanen for 2024 anbefaler at det gjøres en kombinasjon av målrettede kutt på fakultetsnivå og generelle prosentvise kutt på fakultets- og enhetsnivå. Noen av kostnadene for 2024 vil være av midlertidig art, noe som gjør at budsjettet på lang sikt kan bli bedre. Med bakgrunn i dette har dekanen foreslått at kutt i form av basisjusteringer legges på spesiell basis. Målrettede kutt gjøres på fakultetsnivået, ved redusert aktivitet eller at tiltak settes på vent for 2024.

Den foreløpige budsjettfordelingen skal benyttes som utgangspunkt for det interne planleggings- og budsjettarbeidet ved fakultetet. Fakultetet har frist til å laste inn fullstendige budsjetter i økonomisystemet innen 31. desember 2023. Rektor skal godkjenne fakultetets budsjetter i januar 2024. Erfaringer fra budsjettprosessen 2023 tilsier at fakultetet ikke får godkjent budsjetter utover tildelt ramme. Enhetene må planlegge et aktivitetsnivå som samsvarer med den økonomiske rammen som fakultetsstyret vedtar, og det forventes at enhetene arbeider aktivt med tiltak for å oppnå budsjettbalanse gjennom høstens budsjettarbeid. Dette er uten tvil en krevende øvelse for enhetene, men samtidig en prosess vi ikke kommer utenom.

Som nevnt innledningsvis vil universitetsstyret legge fram et endelig budsjettforslag for 2024 i november-møtet, etter at statsbudsjettet er lagt fram. Dermed vil det kunne bli endringer i den endelige budsjettammen for fakultetet, og behov for å gjøre korrigeringer i den interne budsjettfordelingen. Endelig budsjettfordeling vil bli lagt fram for fakultetsstyret i desember-møtet.

Anne Britt Flemmen
dekan

—

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg:

1. Budsjettfordeling 2024
2. Fordeling av basis 2024
3. Satser 2024

